

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI

MANAGEMENTUL GENERAL

Note de curs

UNIVERSITATEA TEHNICĂ A MOLDOVEI
FACULTATEA INGINERIE ECONOMICĂ ȘI BUSINESS
DEPARTAMENTUL ECONOMIE ȘI MANAGEMENT

MANAGEMENTUL GENERAL

Note de curs

Chișinău
Editura „Tehnica-UTM”
2024

CZU 005(075.8)

L 66

Lucrarea a fost discutată și aprobată pentru editare la ședința Consiliului Facultății Inginerie Economică și Business, proces-verbal nr.1 din 11.12.2023.

Notele de curs sunt destinate studenților programelor de licență, Facultatea Inginerie Economică și Business, fiind elaborată în strictă conformitate cu curricula disciplinei.

Autori: dr.hab., prof.univ. Aurelia LITVIN

dr., conf.univ. Rafael CILOCI

dr., conf.univ. Tatiana ȚURCANU

Redactor responsabil: conf. univ., dr. Rina ȚURCAN

Recenzent: dr.hab., prof.univ. Maria GHEORGHÎĂ

DESCRIEREA CIP A CAMEREI NAȚIONALE A CĂRȚII DIN RM

Litvin, Aurelia.

Managementul general: Note de curs / Aurelia Litvin, Rafael Ciloci, Tatiana Țurcanu; redactor responsabil: Rina Țurcan; Universitatea Tehnică a Moldovei, Facultatea Inginerie Economică și Business, Departamentul Economie și Management. – Chișinău: Tehnica-UTM, 2024. – 117 p.
Aut. indicați pe verso f. de tit. – Referințe bibliogr.: p. 117 (15 tit.). – 50 ex.

Redactor: E. Balan

Bun de tipar 08.02.24

Formatul hârtiei 60x84 1/16

Coli de tipar 7,25

Tirajul 50 ex.

Hârtie ofset. Tipar RISO

Comanda nr. 27

MD-2004, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 168, UTM
MD-2045, Chișinău, str. Studenților, 9/9, Editura „Tehnica-UTM”

ISBN 978-9975-64-397-9.

© UTM, 2024

CUPRINS

Prefață	5
1. Conceptul și noțiunea de management	7
1. Definirea noțiunii de management	7
2. Modalitățile de manifestare a managementului	10
2. Managerul și locul său în cadrul organizației	13
1. Definirea noțiunii de manager	13
2. Managerul formal și informal. Tipurile de manageri	15
3. Evoluția gândirii manageriale	19
1. Școala clasică a managementului	19
2. Școala behavioristă	26
3. Școala cantitativă	33
4. Școala sistemică	34
4. Organizația și mediul ambiant al ei	36
1. Caracteristica organizației	36
2. Caracteristica mediului ambiant	40
5. Funcțiile managementului	44
1. Funcția de previziune	46
2. Funcția de organizare	48
3. Funcția de motivare	50
4. Funcția de coordonare	56
5. Funcția de control	58
6. Procesul și sistemul de management	63
1. Procesul de management	63
2. Sistemul de management	64
7. Subsistemul organizatoric. Organizarea formală și neformală a organizației	66
1. Organizarea formală procesuală	66
2. Organizarea formală structurală	69
3. Organizarea informală	73
8. Tipurile principale de structuri organizatorice	76
1. Definirea de structură organizatorică	76
2. Structura liniară	77
3. Structura funcțională	77
4. Structura liniar-funcțională	78

5. Structura de matricie	78
6. Structura de programe	79
9. Subsistemul informațional	84
1. Definirea noțiunii de subsistem informațional	84
2. Elementele subsistemului informațional	85
10. Subsistemul decizional	88
1. Formele deciziei manageriale	88
2. Mediul ambiant și decizia	90
3. Caracteristica deciziilor	90
11. Metode și tehnici specifice de management	94
1. Swot	94
2. Ședința	95
3. Brainstormingul	96
4. Metoda Delbecq	96
5. Metoda Delphi	97
6. Delegarea	97
12. Metode și tehnici generale de management	98
1. Managementul prin obiective	98
2. Managementul prin excepții	100
3. Managementul pe produs	102
4. Managementul prin bugete	105
5. 20 chei	108
13. Managementul strategic	110
1. Noțiuni generale privind managementul strategic	110
2. Tipuri de strategii	112
3. Etapele managementului strategic	114
BIBLIOGRAFIE	117

PREFAȚĂ

Scopul disciplinei *Managementul general* este de a forma specialiști având cunoștințe sistemice referitor la conducere, apti de a realiza conceptele examinate în practică, a constitui un suport pentru studierea altor discipline economice.

Obiectivele disciplinei constau în examinarea principalelor elemente teoretico-metodologice caracteristice managementului general. Asimilarea cunoștințelor și dezvoltarea dexterităților manageriale reprezintă o pregătire fundamentală pentru conducători și este necesară pentru gestionarea eficientă a întreprinderii, contribuind la asimilarea mai facilă a cunoștințelor altor discipline cum ar fi *Managementul întreprinderii*, *Managementul financiar*, *Managementul strategic* ș.a.

Competențele formate de această unitate de curs vor servi ca bază pentru formarea competențelor profesionale privind aspectele generale manageriale ale întreprinderii.

Unitatea de curs prevede formarea următoarelor competențe profesionale și transversale:

CPL2. Asocierea cunoștințelor, principiilor și metodelor specifice științelor economice pentru identificarea și analiza fenomenelor economice specifice întreprinderilor

C2.1. Descrierea funcțiilor managementului și ale întreprinderilor

C2.2. Explicarea rolului interacțiunii și exercitării funcțiilor managementului și funcțiunilor întreprinderii

C2.3. Conceperea funcționării întreprinderilor

C2.4. Evaluarea caracteristicilor funcțiunilor întreprinderii

C2.5. Formularea soluțiilor pentru asigurarea activității eficiente a întreprinderii din industria alimentară

CPL4. Analiza activității întreprinderii pe domenii: marketing, producere, MRU, finanțe

C4.1. Identificarea și descrierea elementelor definitorii ale performanțelor întreprinderii

C4.2. Explicarea interacțiunii factorilor care determină performanțele întreprinderii

C4.3. Aplicarea metodelor și principiilor de bază pentru creșterea performanțelor întreprinderii

C4.4. Alegerea criteriilor și metodelor de evaluare a performanțelor întreprinderii

C4.5. Dezvoltarea de soluții complexe pentru creșterea performanțelor întreprinderii

CPL5. Sinteza și formularea problemelor în baza analizelor efectuate la nivel de întreprindere

C5.1. Precizarea criteriilor de evaluare a eficienței

C5.2. Utilizarea cunoștințelor interdisciplinare pentru asigurarea eficienței

C5.3. Utilizarea unor principii și metode fundamentale pentru asigurarea sustenabilității activității întreprinderii

C5.4. Utilizarea adecvată a metodelor de evaluare și eficientizare a activității întreprinderii

C5.5. Realizarea proiectelor ce ar include identificarea și analiza problemelor, planificarea, implementarea și realizarea unui feed-back adecvat

CT2. Identificarea, descrierea și derularea proceselor, cu preluarea diferitelor roluri în echipă și descrierea clară și concisă, verbal și în scris, în limba română și într-o limbă de circulație internațională, a rezultatelor în domeniul de activitate.

BIBLIOGRAFIE

1. Baragan L.-G., Dalota M-D. Management general. Ed. Pro Univeristaria, 2020.
2. Nicolaescu O., Nicolaescu C. Organizația și managementul bazat pe cunoștințe - teorie, metodologie, studii de caz și baterii de teste. Ed. Pro Universitaria, 2011.
3. Nicolescu O., Verboncu I. Fundamentele managementului organizației. Ed. Universitara, 2008.
4. Ionescu Gh., Cazan E. Management. Ed. Universității de Vest, 2007.
5. Nicolaescu O. Management. București: Ed. Economica, 1997.
6. Nicolaescu O. Sisteme, metode și tehnici manageriale. București: Editura Economica, 2000.
7. Nicolaescu O., Verboncu I. Metodologii manageriale. Ed. Universitara, 2008.
8. Lock D. Manualul Gower de management. Ed. Codex, 2009.
9. Kanter M. Frontierele managementului. Ed. Meteor Pres, 2006.
10. Drucker P. Managementul viitorului. Ed. Aasab, 2004.
11. Nicolaescu O. Noutăți în managementul internațional. București: Ed. Tehnica, 1993.
12. Tuturea. Bazele managementului. București, 1999.
13. Zaharia M. Management: teorie și aplicații. București: Editura Tehnica, 1993.
14. Managementul întreprinderilor mici și mijlocii. Cluj Napoca: Ed. Risoprint, 1996.
15. Cornescu V. Management. București: Ed. ACIAMI, 1997.